

Spørgsmaal, har Betydning at faae Dplysning om, hvorledes det forholder sig.

Værentzen: Endstjødnt det aldeles ikke skulde synes nødvendigt eller er nødvendigt for mig at tage Ordet i denne Sag efter den Velwillie, som har præget de forskjellige Udtalelser, der ere fremkomne med Hensyn til Færvernes Stilling lige overfor de Bestemmelser, som indeholdes i nærværende Lovforslag, vil jeg dog gjøre en lille Bemærkning til, hvad den høitærede Justitsminister udtalte. Det er ganske rigtigt, at Færverne maaste ikke kunne gjøre noget juridisk Krav gjældende paa at blive meddelagtig under samme Betingelser som de øvrige Statsdele i de nye Anstalter, fordi de ikke have bidraget til deres Bygning. Jeg vil dog gjøre den Betragtning gjældende, at Staten modtager en Gave fra Landsdelene i disse Anstalter, og det vil dog være urigtigt eller ikke ganske smukt, finder jeg, at udelukke en enkelt Landsdel fra Meddelagtighed i de Gaver, som Staten i Virkeligheden her modtager. Fra det Vieblif, at denne Lov træder i Kraft, ere disse Anstalter faktisk ikke længer de enkelte Provindsers Sindsfygeanstalter; men det er Statens Eiendom, som den har modtaget for Ingenting uden at spørge om, hvem der har betalt for deres Bygninger eller ikke, og Driften vil jo fremtidig blive overtaget af Statskassen, altsaa vil det efter min Formening ikke være smukt, at man udelukker Færverne, som ikke staa i nogensohelst abnorm Forbindelse med det øvrige Rige. Jeg vil ved denne Leilighed gjøre opmærksom paa en Ting, og det er det, at man saa ofte benytter Benævnelsen „Biland“ om Færverne. Jeg vil gjerne, om det nyter noget, nedlægge en Protest mod denne Benævnelse, thi Færverne henhøre virkelig til Kongeriget Danmark som et Amt i Kongeriget, og det staaer virkelig ikke i en saa løs Forbindelse med Kongeriget, at det kan kaldes et af Danmarks Bilande.

C. Hage: Jeg vil tillade mig en kort Bemærkning til Udtalelser fra det ærede Medlem fra Aarhus (Singerslev) og den høitærede Justitsminister. Jeg tror ikke, det er til nogen Nytte at drage Forhandlingerne hyderligere ud. Det vil jo vise sig nu som altid, at Forhandlinger her i Salen ikke have Indflydelse paa Kongens Holdning. Hver Part bliver blot ved med at gjentage, at det, han mener, er det Naturlige og Retfærdige. Der er ikke et Menneske, der lader sig rokke. Det ærede Medlem fra Aarhus har i sin Argumentation væsentlig indskrænket sig til at mene, at jeg skulde have glemt forskellige

Omstændigheder, som han var saa venlig at fremdrage. Men, hvis det ærede Medlem vil gjennemlæse mit Foredrag, vil han se, at jeg har dem alle. Det ærede Medlem fremdrog i Virkeligheden kun et eneste Punkt, som ogsaa fra andre Sider er blevet gjort gjældende og med Rette, til Støtte for, at den nuværende Ordning er ubillig, nemlig dette, at Kjøbenhavn selv har Bestyrelsen af sin Anstalt, medens de øvrige Kommuner ikke have det. Men den naturlige Maade at afhjælpe denne Mangel paa vilde være at give de øvrige Landsdele den Bestyrelse, af deres Anstalter, som de hidtil have savnet. Landet deles i 4 Kredse, hver med sin Anstalt, og hver har Bestyrelsen for sig selv. Det vilde være en naturlig Løsning. Til den høitærede Justitsminister skal jeg bemærke, at, naar han synes at finde det overflødig, at jeg saa vidtløftig har udtalt mig om dette Spørgsmaal, saa har jeg i alle Tilfælde med Beslagelse bemærket, at det lige overfor den høitærede Justitsminister ganske vist har været aldeles unyttigt, idet han uheldigvis ikke har forstaaet et eneste Ord af, hvad jeg har sagt. Han synes at opfatte det Hele som en Slags akademisk Diskussionsøvelse. Den ærede Minister viser sig aldeles at mangle Blik for, at dette Forslag i finantfiel Henseende er af gennemgribende praktisk Betydning. Det har ikke været min Mening, at den ærede Ordfører, naar han anser dette for at stemme med Sagens Natur, da gaar ud fra en apriorisk Forestilling om, at det i Tid og Evighed skulde være bestemt, at Sindsfygeanstalter bør henhøre under Staten og ikke under Kommunerne. Den høitærede Minister har aldeles ikke forstaaet Meningen. Det, jeg har gjort gjældende, er dette, at der i det, som Ordføreren og nu Ministeren kalde Sagens Natur, aldeles Intet findes, der taler for at lade dette Anliggende være en Statssag snarere end saa mange Andre, og at, naar man først slaar ind paa denne Vej, denne Glibebane, hvilket man fristes til paa Grund af Kommunestatternes eiendommelige Natur, saa bliver Følgen den, at uden at kunne overse Grændsen væltes der over paa Staten en Byrde, som man maa gjøre sig klart, at der kun kan vindes Erstatning for ad een Vej, nemlig gennem en Indkomststat. Dette om Sagens Natur er derfor et særdeles praktisk og realistisk Spørgsmaal. Men det kan den høitærede Justitsminister aldeles ikke faae Blik for. Sigesaa lidt har den høitærede Minister forstaaet min Bemærkning om Hartkornet, da han mærkbarligvis har opfattet den, som om jeg skulde anfæ Kommunestatten paa Hartkornet for en Prioritet. Men jeg har